

Samskapte tilnærminger med inkluderende strategier i arbeidet med barn og unge som står i fare for sosial ekskludering

Europeisk COSI.ed-modell

Prosjektet *Co-created Education through Social Inclusion* (COSI.ed) har som mål å oppskalere den vellykkede praksisen fra MaCE-prosjektet (*Marginalisation and Co-created Education*), dette som et tilsvar på ungdomsledighet og tidlig skolefravall i EU. COSI.ed-prosjektet ble gjennomført mellom 2020 og 2024 ved en rekke institusjoner: forberedende grunnskoleopplæring og opplæringsinstitusjoner i Danmark, yrkesfaglige videregående skoler i Norge, offentlige barneskoler ved ungdomsutdanningscenteret i Polen, ikke-statlige organisasjoner i Spania og en utdanningsinstitusjon som ga nye muligheter for unge i Portugal.

HVA STÅR PÅ SPILL?

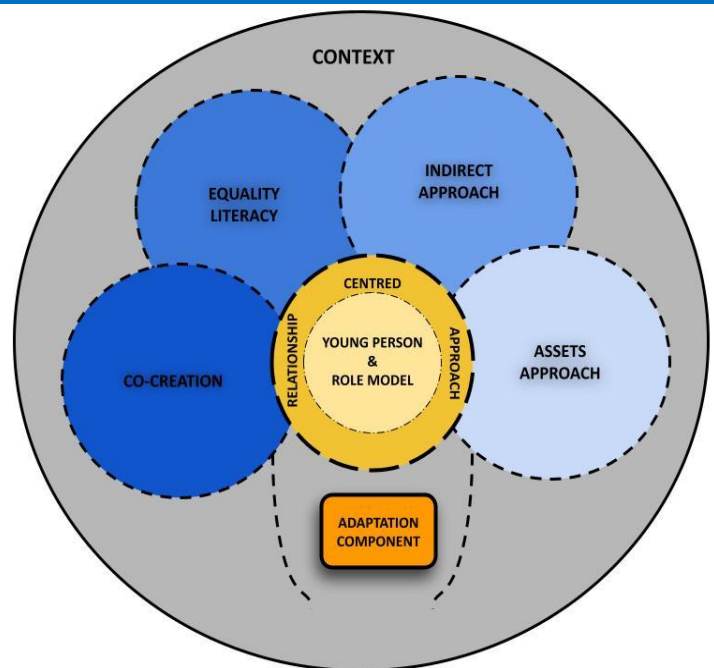
COSI.ed-modellen implementerer en metodikk som effektivt håndterer sosialt utenforskap, og kan hindre tidlig frafall fra utdanning og opplæring (ELET). Modellen legger til rette for smidigere overganger i utdanningsløpet, spesielt for ungdom som har opplevd skoleavbrudd og skal reintegreres eller som står i fare for å slutte i skolen. Modellen fremmer samskapende partnerskap, myndiggjøring av marginalisert ungdom og fremmer likhet og sosial rettferdighet innen utdanningssystemer. Ved å utnytte modellens transformative potensial, kan interessenter samarbeide om å bygge inkluderende miljøer der alle unge personer har mulighet til å blomstre og realisere sitt potensial.

OM MODELLEN

Modellen skisserer nye dimensjoner i arbeidet med ungdom som er i fare for sosial ekskludering, med vekt på indirekte tilnærming, likhet, samskaping og ressursentrert tilnærming. Implementeringsprosessen har vist at tilnærmingen fremmer gode relasjoner, noe som er avgjørende for å effektivt kunne støtte unge mennesker som står i utfordrende omstendigheter og møter motgang. Konseptet er utviklet i tett samarbeid med praksisfeltet og er knyttet til forskning for praksis og sosial endring. Modellen kan anvendes i alle situasjoner og tiltak der *rollemodeller* er en støtte i arbeidet med unge i utsatte livssituasjoner. Med rollemodeller menes lærere og pedagoger eller elever som fungerer som positive eksempler for unge. Modellen kan integreres i pedagogiske aktiviteter for å samskape med unge i utdanning.

Kontekst

COSI.ed-prosjektet erkjenner at en ensartet tilnærming ikke er egnet for å hjelpe unge som sliter i utdanningsløpet. Nøkkelen ligger i å forstå konteksten som omfatter de unike omstendighetene i hver enkelt situasjon. COSI.ed ser at unge mennesker og rollemodeller stadig samhandler med og påvirkes av omgivelsene sine og interaksjonene med dem. En grundig kontekstuell analyse er avgjørende for å utforme virksomme tiltak. Ved å ta hensyn til alle underliggende faktorer er målet med COSI.ed å gi den best mulige støtte til de unge som møter utfordringer med utdanningsløpet samt å sikre gode betingelser for implementeringen.

Grafisk versjon av europeisk COSI.ed-modell.

Tilpasningskomponent

Tilpasningskomponenten legger til rette for en fleksibel anvendelse av modellen på tvers av ulike sosiokulturelle kontekster. Den gjør det også mulig å skreddersy tilnærminger til relasjonsbygging, arbeid og kommunikasjon. Tilpasningskomponentet gir klare retningslinjer for profesjonsutøvere og beslutningstakere, slik at tiltak blir nøye tilordnet spesifikke situasjoner i ulike utdanningsmiljøer.

Samskaping

Samskaping er en samarbeidsprosess som baserer seg på en felles kunnskapskonstruksjon der ungdom aktivt deltar i beslutningsprosesser og problemløsning. Målet er å forbedre utdanningsopplevelsene og gi deltakerne god støtte. Samskaping styrker positive relasjoner og fremmer mer balanserte maktodynamikker mellom unge og voksne.

Likeverdskompetanse

Likeverdskompetanse (engelsk: Equality Literacy – EQL) fungerer som et grunnleggende rammeverk for å forstå de ulike erfaringene og mulighetene unge mennesker har. Med dette rammeverket forsøker man å forstå samspillet mellom individuelle og sosiale faktorer som påvirker utdanningsmuligheter og samtidig erkjenne kontekster som familie, kultur og sosioøkonomisk bakgrunn. EQL fungerer som et verktøy for å fremme en inkluderende utdanning, og som forsterker de unges stemmer, bekjemper stereotyper, avdekker marginaliseringsmekanismer og styrker interesser til å bidra til sosial rettferdighet i utdanningsmiljøer. Samlet sett er EQL en integrert del av COSI.ed-modellen, og der gjør den det mulig for fagfolk å utforme tiltak som håndterer systemiske barrierer og fremmer likeverdige læringsopplevelser for alle unge mennesker.

Relasjonssentert tilnærming

Relasjonssentert tilnærming (engelsk: Relationship Centered Approach – RCA) fremhever betydningen av kvaliteten på interaksjonene mellom unge mennesker og deres rollemodeller, utover det å bare ha en forbindelse. Den erkjenner at ulike kontekstuelle faktorer påvirker dynamikken i dette forholdet og legger vekt på hvor viktig samskaping, samarbeid og etiske interaksjoner er for å fremme et støttende miljø. COSI.ed-prosjektet skisserer to nøkkeldimensjoner som bidrar til kvaliteten på forholdet mellom ungdom og voksne: den prosessuelle og den strukturelle. Prosjektet understreker også betydningen av profesjonalitet og velegnede betingelser for et fruktbart arbeid med ungdom.

Materialet presentert ovenfor er en komprimert oversikt over COSI.ed-modell-rapporten (Output 4.4). Fullversjonen (på engelsk) er tilgjengelig her:

Dette dokumentet er produsert med økonomisk støtte fra Den europeiske union (Erasmus+-programmet), gjennom prosjektet Co-created Education through Social Inclusion (COSI.ed) (Ref. 621365-EPP-1-2020-1-NO-EPPKA3 -IPI-SOC-IN). Denne publikasjonen gjenspeiler kun forfatternes synspunkter, og kommisjonen kan ikke holdes ansvarlig for eventuell bruk av informasjonen i publikasjonen.